28

NATALIS TRIUMPHANS
QUEM
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO
WILHELMO ERNESTO

DUCE SAXONIÆ, IULIACI, CLIVIÆ AC MONTIUM, ANGARIÆ ET WESTPHALIÆ LANDGRAVIO THURINGIÆ, MARCHIONE MISNIÆ PRINCIPE COMITE HENNEBERGÆ, COMITE MARCÆ ET RAVENSBERGÆ, DYNASTA RAVENSTEINII

PATRE PATRIÆ
NOSTRO CLEMENTISSIMO

DIE XXX. OCTOBR. ANNI HUIUS MDCCIV.
INTER SUBDITORUM FIDISSIMORUM ACCLAMATIONES
PIAS SUPPLICIAQUE FAUSTISSIMA
TERTIUM ANNUM ET QUADRAGESIMUM
FELICI SIDERE AUSPICATISSIMEQUE
INGRESSO,
TESTATURUS SUUM DE LUCE HAC TAM DIVINA TAMQUE
DESIDERABILI CUNCTIS GAUDIUM
LATIO-TEUTONICO CARMINE,
CUIUS VISCERA GERMANA FIDE AC PIETATE BULLANT,
PRO SUA VIRILI
DEFORMAVIT,
EOQUE
AD BENEVOLAM ORATIONIS GRATULATORIAE
A
IOHANNE CHRISTOPHORO LAIRIZ
CURIENSI,
DISCIPULO ADHUC MEO FRUGI, SEDULO ET OBSEQUIOSO
CUM PRO SE, TUM NOMINE ALUMNORUM TANQUAM Ευχολιμαίῳ
MUNIFICENTISSIMO NUTRITORI
ANIMITUS GRATULATURO
INSIMULQUE LYCEO NOSTRO ULTIMUM DICTURO VALE,
CRASTINO DIE, HORA SECUNDA POMERIDIANA
IN AUDITORIO CONSUETO RECITANDÆ
AUDITIONEM
OMNES SALUTIS ET PATRIS PATRIÆ, ET PUBLICÆ
PERCUPIDOS STUDIOSOSQUE
DECENTER INVITAT
PHILIPPUS Großgebauer/ RECTOR.

JENÆ
LITTERIS NISIANIS Impr. HENR. BEYER.

1704 d. 30 Octbr.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-777577-p0001-2

MUltum Teutonico cantaras, Galle, fimeto,
Pollueraſque ſolum profuſo ſanguine ſacrum
Quum Mo Nach i tecum Lau s in De un ire parabat
Se Dux, demo nſtra n s ter ror e m, ce ter a pravus.
Hic pa Land o vias e ver tit, & ille tha laſſis
Stat lab es v irus ma gnu m, prædira ca nen do,
Nobis, ater, atrox gen io noctuque Die que,
Cuncta dein perquem f und untur, cuncta cad unt que.
Hic con Tag e ſua dif fri ngit, & omnia p erd it:
Fraude f aber varia, pru den s fraudar ier aſtu,
Unde mal is Teutop er functus, ſo Lebe nigno
Atque ister plorat vit teu s vaſta nda ſuorum
Jugera, ſchi ſma fur ens quod rub ro ſanguine gignit
Ut tem nen do mala ſich er es, fraude rejectus.
Dumque furit Gallus, Bavarus bacchatur in armis,
Atque ſuis audent pulſare Thuiſconas arvis,
Non procul Hochſtadio, Bojorum perfida turba
Cum Gallis conjuncta malis, mox ſæva minatur
Prælia gens ada maſſen tit ceu ferreus ictus
Haut ullos, fortis Dubi is in rebus & arctis,
Cui non anguſtum e st Des es, nec debile pectus:
Eſt celeris referens revo land o ſæpe triumphos,
Quam neque de facili ſp es va na fefellit inanem.
Nec cœtus ceſſat noſ ter der ege Britanni
Atq; truces Batavi, qui ul troſt ant, ſæva cohorsque
Teutoniæ, ſpectans derar o hoc ordine multum,
Conſtituunt acies men tes acuuntque feroces.
Plurima frendentes f und unt convitia labris,
Et reſonat ſub nu betru cis vox improba vulgi.
Aſt noctis ſubito o bten dit velamina coelum;
Et pars pervigilant, pars reddunt membra ſopori.
Vix vero verſare boves & plauſtra Bootes,
Auditur fremitusque virum clangorque tubarum;
Mox ubi fulgebat roſeis aurora capillis
Roſcida, fors utrinque Die ſtant agmina pugnæ:
Parte ex adverſa ducta rein prælia cornu
Lævum cum Bavaris ele ctor ſtabat acerbus;
Tallardus dextrum va hre rum promiſſor hiatu
Grandi! ſed medium la beſ Marſinius urbis
Pellax Auguſtæ, proma chir e munia præſtans
Omnibus his limus li meſ, quo caſtra locarant
Agminibus fruc tu du o noſtris fulmina belli,
Pectora plena ſpei, multis victricia palmis.
Nam lævam ducta ſſest udet Marlbrogius alam;
Dextram aſt ipſe, die Sch ediâ ut trajecerat illo
Eugenius fluvium Præſ uſ/ne c Marte ſecunde
Dux reliquas ingens o breſt u corporis, Haſſe
Tractas, tu praestasque, die M irarier ipſum
Teque tuosque animos, nunquam conf uſen ec hærens.
Hæcce ſed ante aciem fatus dux verba Sabaudus:
Cernitis, ô noſtri Theſea mente ſodales,
Hoſtem, qui toti damna intulit horrida mundo,
Hoc pere unte, mali r em ſe rvo r fin iet omnem:
Terro r dir us in eſt s igen s Gran di det acerbas
Poenas: ver a ſe quens bau aro in ſtas das que, Jehova,
Ipſi mag ne, malu m Le get illevo Land o viarum
Flexu; d ein Gallus la ben s, rapi das que cohortes
Hocce d iede flens f und etur t uns us ab hoſte.
Robu r ſie ui perv im ſt ang e rech arus habetor.
Nunc, her os, hod ie de penden t ber tice laudes,
Nec pere unt nome n ru mor ma gnu sque, per orbem
Charus, e r itque tra hen s famam, tan g e t ur Olympo.
At nolite viri vires hoſtemque timere;
Nam fame, quam multum perpeſſi, expalluit atra,

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-777577-p0002-7

Et vix arma trahit mollis prægrandia miles.
Palmarum fun Darum or ſtetit omnis & ære,
Quas tulit is va freu erſutus & improbus hoſtis.
Nunc opus eſt etman do, cui cor, prælia certet
Armipotens, & ſich oſtem ruat acer iniquum.
Ite viri fortes & p an di te carbaſa laudis!
Ite aquilæ! roſtris qu e ſem el configite Gallos!
In dictũ Haſſiacus pel Ta ge neroſus & enſe
Emicat in rapidũ, t und ens calcare, caballum,
Fulmineo gra ndis telo præit ære catervas
Fulgenteisque tuli t, qua proxima meta viarum
Armati tendunt, ret inentque hoc agmina viſo.
It clamor coelo, quum Dir a minarier Haſſum
Conſpiciunt primum, qui ad pugnas enſe laceſſit
Hoſtem, hic ut ſequitur, ſimulat ſe cedere fortis
Haſſiacus, repetit mox priſtina pectore magno
Prælia, donec erat præſens exercitus omnis.
Vidiſſem haut fun Daſs i Des e judico recta,
Cum Brito, cum Ger man us atrox q vater e omnia telis,
Cum Batavique dein concor des Le rna malorum
Hoſtibus & fulm eng rave prælam bens que vel ignis,
Reſplendebat ebur multumq; mach æra chalybsque
Ut Dux ipſe rui t s iccæ De in perfida turbans
Agmina, ut in to tag ens imp Jare gia fatum
Luce gemat quas ſogeſ ô, quaſi groſs us acerba,
Et folium f und untur ubi: ſic quæ ſo vi arum
Calles p erle ntos ferimur! v elder uat alter!
Vel quæ grata li bet palmam Sternen do feramus!
Fluctuat utque acies, Bavarus furibundus in agmen
Proruit, & veluti quum prima in prælia taurus
Terrifice boat, atque iraſci in cornua tentat
Obnixus trunco, ventos ictuque laceſſit;
Sic Bôi tu ce Leb rem pugnam gene roſen ovabas
Ex quo accen ſo vi nd icta inte rie re Thuiſci,
Serpentis v elta be u elut tactique che lydri.
Acer erat gal lopu g na, effuſo vvi da tellus
Sanguine dum ju stag ens l aeva eLi ditur haſta,
Interea des esnon e st ſpo lien tur ut hoſtes
Marlbrogus Mon strans v i m conf und endo catervas
Hic furiis ar denſ, velut Her c les, in gru it acer,
Enſeque dif ind it cuneos, h inc ig ne ſs lutus
Terret equos, t und itque viros, d olor als it & horror,
Sanguinis a blu vium fert ille: en Libi re fundo
Sanguine pro ſacro h e u! vos Gallica non ne paraſtis
Turba piis Batavis, Germanis? Nonne Britannis
Interitum, cautis ſibi, præcipitemque ruinam?
Quos ego! ſed toto faciles ardentis ab ore
Scintillæ abſcindunt: cædendo fulgurat heros
Ut lepores capreasque ſolet diffun Der e præpes
Alma Jovis lapſuque va GOt errere columbas
Unguibus imbelles; ſicu t Ze phyrusque notusque
Diſpellunt paleas; tur bao! Sic territa Gallûm;
Ut Brito diffundi tſei n medios fortisſimus Heros,
Hos fodit, hos ſternit, dir o hos, ceu fulmine quaſſat.
Tum Gallus: miſerere m eine u ſanguine noſtro
Te miſero ſatia: Tibi ſi lib et, accipe victos!
En damuus! en noſtra eſt ſtabi liche lys apta dolori!
Cædibus abſtineat mu Cron eu cædere pergat
Devictos! Brito, ſedt und it, fodit ora, latusque,
Vos qui turba, malum! has pro herr or traxit in oras?
Cedite! ſit pro ſcurri lich ely præfica leſſu!
Ite procul parit erEr epitantes magna, nefandi
Ite! Satus pere ant; abulontis, Gallica proles!
Hæc ait, & denſas pergit perrumpere turmas
Hoſtium, & elidit cuneos violentus inertes.
Utque cadunt multi, multi labuntur in ora
Exanimes Tallardus atrox p Er ma xima geſo
Agmina mox rumpit pul che r facieque minaci,
Hic ubi tot cernit fun Dich ariſſima turbæ
Corda ſuæ; noli mani feſt o cedere, miles,
Fatur, num virtus als it tibi neſcia vinci?
Ne conce d eine ôp Er ſta diſcrimine rerum,
Atque, m Eich ari: laſſe ſcere mente cavete!
Fortiter in Ba r do 's das igna adverſa, caterva!
Hæc ſan e vobis ſint Horn æ gloria meſſes!
Sic ait: aſt virtute dei Brito conterit hoſtem
Heros jam trepidum, fi nes que interritus intrat
Caſtrorum obſtantes, Hau rit latus enſe minantis.
Blindhemi Gallus ſes e muniverat arctus,
Inde, quod horrẽdum dict vvac at aggere denſo
Septus, tormentis va hſen on languidus hoſtis
Tutans, exonerat mixtis reboantia flammis
Fulmina, jactatâque pios dat glande Britannos

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-777577-p0003-3

Morti non paucos; verum Marlbrogus in armis
Bacchans, ut crevit trepi Daße timore miſellos
Gallos Blindhemi rapi dein munimina ſeſe
Proripit, arma vibrans, Stultosque refundit inanes
Diffluit ut nix Cauca ſei s de montibus alba,
Urit ubi verni fer vor Titanis amœnus
Terram, aut noctiva Goterror Phoebëia buboni
Eſt lux; ſic fugiun tals it queis fervida Gallis
Virtus, atque die pavidi cæduntur ad omnes
Uno: Pars Sonitu claro cecidere tubarum
Plurima, n eu pereant, pars procubuere gementes:
Aſpicite he vvie tos! pro cruſta tradimus atra
Panis & ipſosmet: der e ſpes concidit omnis!
O fatum! infelix Dæ Mond amnumque nefandum!
Sic pars ſe dedunt, pars imm o incerta ſalutis
Se jugulant quosdam parit erblennosque feroſque
Undâ haut Danubius fluctu prohibet veperire.
Hinc ſtupet Iſter, aquas cohibens, horrore fluentes,
Sanguineque intinctus gemit imô è gurgite, tantum
Commiſiſſe ſcelus Gallum, tot bella citaſſe.
Marte ſed adverſo quum confu Sei nde recurrit,
Et loca tuta petis, Tallard einfr onte locande,
Non piger Haſſiacus br uch um teſive locuſtam,
Perſequiturque velu tbar dum, qui grande minatur;
Sed profugus retro c Del um depoſcis inani
Stultitia, qui cum tur baum bra es vilior ulla.
Præcipitante fuga Tallarde ut f und eris Haſſo:
Sum tuus, exclamas, tuus he v vi tamque ſalutemque
Ecce meâ trado virgâ & trepi derh omphæam
Victori victus, quæſo dhe parcite victis!
En gladiũ ſclopũq; meũ ſte llamque micantem:
Nam mihi feralem Cyp ariſſum deſtinat æther,
Nõ laurũ: princeps ſunt reſ tibi denique noſtræ.
Olli ſubridens fatur: ſen tisne valere
Teutonas heic aliquid? tur Baum braque quod ſit id omne,
Quod tu ſperaſti: ſequere ergo: captus haberis.
Pars ingens ictus veluti procumbit humi bos
Cum planctu, cum luctu, cum lugubri ululatu
Pars properante fugam ſonitu petit anxia pronam,
Hoſteque ſe viſo trepi Daß eo gru nnit acerbe!
Cæſa Brito vali dust antus fu nest a Sabaudus
Corpora tot cernunt: rev ehes, quibus als it iniquis
Vita, ferunt, mors? aſ tals is ho die que tot umbris
Læta trophæa die Claro palm asque feramus.
Lætemur ſolid eder eſpl en dente triumphô.
Nunc reſonet tuba S auf ei Turb anden earche!
Plena Deo red dem us fruct vvaſ a ſacrato!
Nos quoque lætamur Liba ntes ſer ta Jehovæ
Hoſtis quod victus non de bac chatus in oris
Eſt patriis; ah f unde, tra hen s quando agmina ſecum
Devaſtare cupit frenanda Thuiſconis arva!
Fac pergrata, Deus, redeant modo tempora pacis!
Interea lætatur ovans juveniſque ſenexque
Vinaridumque domus, quæ fun der e vota preceſque
Gaudet quod noſmet pro Herr or in avia nullus
Abſtulit, & quod te vixis ſei n flore videmus.
Nam Natalis adeſt peri mit qui triſtia nobis,
Quo per noſtra tacet Dir us Mars moenia, quove
Cum Duce tam fauſto ſplen der e hoc ſidere cives
Cernimus, &, Princeps, reſu Got e vivere fato,
A te ſæva DEUS pulſavi t Ja cula mortis,
Horrida quo ſteteris bellorum ob ſch iſmata ſalvus,
Florida palma vel utze loque ardentior almas
Nutrieris Muſas niti Dich ariſſima mundi
Germina, quantumvis fur or improbus invidet orci.
Princeps magne, vige, diff und eque nubila porro
Triſtia, neu mala ſors Te Te fur a citer angat;
Sed videas læta natales men te beatos.
Vive diu felix! per Te Neleius annis
Vincatur grandis! vigeas, ceu lilia, multis
Floribus ornatus, virtutum ut lucida lampas
Haut diſpar Phoebi radiis reſplendeat orbi,
Tuque ſatulle petas vitæ cœleſtia Tempe.

P. P. Vinar. d. 29 Oct. an. 1704.

28

NATALIS TRIVMPHANS

QVEM

SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO

WILHELMO ERNESTO

DVCE SAXONIÆ, IVLIACI, CLIVIÆ AC MONTIVM, ANGARIÆ ET WESTPHALIÆ LANDGRAVIO THVRINGIÆ, MARCHIONE MISNIÆ PRINCIPE COMITE HENNEBERGÆ, COMITE MARCÆ ET RAVENSBERGÆ, DYNASTA RAVENSTEINII

PATRE PATRIÆ

NOSTRO CLEMENTISSIMO

DIE XXX. OCTOBR. ANNI HVIVS MDCCIV.

INTER SVBDITORVM FIDISSIMORVM ACCLAMATIONES

PIAS SVPPLICIAQVE FAVSTISSIMA

...VM ANNVM ET QVADRAGESIMVM

FELICI SIDERE AVSPICATISSIMEQVE

INGRESSO,

...ATVRVS SVVM DE LVCE HAC TAM DIVINA TAMQVE

DESIDERABILI CVNCTIS GAVDIVM

...LATIO-TEVTONICO CARMINE,

...CERA GERMANA FIDE AC PIETATE BVLLANT,

PRO SVA VIRILI

DEFORMAVIT,

EOQVE

...ENEVOLAM ORATIONIS GRATVLATORIAE

A

...HANNE CHRISTOPHORO LAIRIZ

CVRIENSI,

...PVLO ADHVC MEO FRVGI, SEDVLO ET OBSEQVIOSO

...SE, TVM NOMINE ALVMNORVM TANQVAM Ευχολιμαίῳ

...FICENTISSIMO NVTRITORI

ANIMITVS GRATVLATVRO

...IVLQVE LYCEO NOSTRO VLTIMVM DICTVRO VALE,

...CRASTINO DIE, HORA SECVNDA POMERIDIANA

IN AVDITORIO CONSVETO RECITANDÆ

AVDITIONEM

...OMNES SALVTIS ET PATRIS PATRIÆ, ET PVBLICÆ

PERCVPIDOS STVDIOSOSQVE

DECENTER INVITAT

...LIPPVS Großgebauer/ RECTOR.

JENÆ

...LITTERIS NISIANIS Impr. HENR. BEYER.

1704 d. 30 Octbr.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-777577-p0005-4